

Izvoznice prenehajo. Kompenzacijske pogodbe prenehajo. Sveče se svobodna notranja in zunanja trgovina. Izvoz žita in mesa je prepovedan. Od prehrane se bo izvažalo le toliko, kolikor bo v Jugoslaviji odveč. Izvažali in prodajali pa ne bodo v inozemstvo poseamezniki, ampak država sama potom posebnih za izvoz organiziranih združenj. Od dobička, ki ga bo imela država pri izvozu, bo plačala invalidom 25%, 25% se bo uporabilo za nabavo poljedelskega orodja, 25% za zgradbo državnih skladišč, 25% pa ostane in pripade državnim blagajni. Ako se bo zakonila ta hvalevredna preosnova v izvojni trgovini, ne bo o škodovan kmet, ampak nešteto verižnikov, ki so sedaj glavni škodljivci države. Država pa bo z uvedbo tozadevnega zakona zasigurala in odprla nov in mogočen vir dohodkov, ki se bodo uporabljali v narodno, poljedelsko in državno korist.

Pozor na rok za izmenjavo bankovcev! Rok za izmenjavo 50 in 20 kronskih bankovcev je določen do 15. maja. Bankovci po 10 K, 2 in 1 K ostanejo še na danje v prometu.

Peddesetkronski in dvajsetkronski bankovci se bodo zamenjavali samo še do vstetega 15. maja t. l. in prenehajo po tem dnevu nepreklicno biti splošno plačilno sredstvo na naši zemlji. Zato ponovno opozarjamo občinstvo, da se pohiti z zamenjavo, da tudi eventualne falzifikate odda zamenjujočim blagajnam, ker po 15. maju t. l. se niti falzifikati ne bodo več odvezali. Tudi se prošnje za izjemno naknadno zamenjavo ne bodo sprejemala. Do nadaljne odredbe ostanejo radi pomanjkanja novih malih bankovcev v prometu samo še kronski bankovci po 10 K, 2 K in 1 K. Vsi drugi kronski bankovci pa prenehajo po 15. maju t. l. nepreklicno biti splošno plačilno sredstvo na ozemlju kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Galice za skropljenje bo delila Kmetijska podružnica za ptujsko okolico vsem naročnikom od dne 12. aprila naprej. Naročniki se imajo zgledati na okrajnem zastopu v Ptujcu z naročilnimi listki ter plačati še doplačilo, na kar bodo prejeli galice v skladišču. Velja za vse naročnike.

Bej proti mrazu. Kmetijski strokovnjaki pravijo, da bo letošnje pomlad nastopil mraz. Če bi se to res zgodilo, je letošnja letina uničena. Edino sredstvo proti mrazu je zažiganje kresov. Priporočamo, da povsod, kjer je nevarnost, da nastopi mraz in uniči vinograde in druge pridelke, pripravijo posestniki in viničarji razno kurivo, ki razvija mnogo dima. Če to pripravijo poseamezniki, je to brezuspešno delo. Radi tega naj občine izdajo strogo povelje, vsem posestnikom, da naj takoj pripravijo dovolj dražja in druge žake tvarine za proizvodnjo dima.

Pripravite sode! Obeta se nam vsepovsod dobro sadno leto. Vsak grm je v cvetju. Pripravite si dovolj pešode za napravo mošta. Od vlade zahtevamo naj dobavi v Nemški Avstriji dovolj železja za obročje. Naj krajevne organizacije Kmetijske zveze, Kmetijske podružnice in občine pritisnejo na vlado, da naj potrebo ukrene, da bodo trgovci in zadruga dobavile prav kmalu dovolj železja iz Nemške Avstrije. Vloge pošljite tajništvu Kmetijske zveze v Mariboru, da jih odpošlje na primerno mesto.

Cene mesa v Beogradu. Beograjske mesne cene na trgu so sledeče: govedina 1 kg 9 dinarjev (28 K), svinjina 10 dinarjev (40 K), mast 13 dinarjev (52 K), suhi in sveži špeh po 12 dinarjev (48 K).

Cena pšenice. V Vojvodini od dne do dne rastejo cene pšenice. Zahtevamo že za 100 kilogramov 1000 K. Nekateri verižniki že plačujejo 100 kg po 1200 K. Veleagrarci v Vojvodini pa še danes nočejo prodajati pšenice, ker jim je še prepoceni.

Več vagonov koruze je dobilo neko velepodjetje v zameno za drugo blago v Slavoniji. Če kaka za druga ali Kmetijska podružnica potrebuje koruzo, naj nam naznači, da mu pošljemo naslov. — Tajništvo Slov. Kmetijske zveze v Mariboru.

Izvoz iz Bačke. Iz Bačke bi se mogle izvažati sledeče množine živil: žita 3000 vagonov, koruze 20.000 vagonov, ječmena 500—600 vagonov, slame pa uaravnost ogromne množine. Bačka ba potrebuje razne poljedelske stroje, bencin, olja, petrolej ter razno blago za obleko in perilo.

Vinske cene v Evropi. V Franciji naraščajo neprestano vinske cene. V Montpellier-ju stanejo rdeča vina lanskega letnika, z 8—10 stopinj alkohola po 115—125 frankov, v Montagni z 10—11 stopinjami pa po 125—135 frankov. V pokrajini Piemont na Italijanskem stane hektoliter vina 265—300 lir. Španija ne more prodati svojega odličnega vina, ker primanjkuje ladij za prevažanje. V Nemčiji stane 950 litrov vina 20.000—25.000 mark. V Avstriji se povzije malo vina, ker znašajo stroški za dovoz vina ter drugi stroški in davki od 8—40 L za liter. Na Madžarskem prodajajo hektoliter novega vina po 2000 K, starega pa do 2400 K. Po drugih državah, kot v Cehoslovaški, Poljski itd. se vsled vinskih cen popije vina zelo malo. V Jugoslaviji so vinske cene različne. V Slavoniji v okolici plačujejo liter lanskega vina po 10—20 K. Na Hrvaškem so vinske cene precej različne. Na zagrebški borzi plačujejo lahka vina po 8 K 40 vin.

Tovarna sukna v Stari Srbiji. Vlada je podelila ruskim beguncem dovoljenje, da smejo zgraditi v Stari Srbiji ter Macedoniji večje število tovarn, v katerih se bo izdelovalo sukno. Ker so Rusi mojstri v izdelovanju sukna, je pričakovati, da bodo te tovarne v blagor naše države.

Mirodvor na železnici. Na mariborskih kolo-dvorih stoji na stotine vagonov raznovrstnega blaga, ki poginja. Carinski urad dela, dela s tako „brzino“, da zasarinijo vsak dan samo nekaj vagonov blaga. dočim ga prihaja dan na dan desetine in desetine vagonov. Sol stoji n. pr. v odprtih vagonih (deske

pa v zaprtih), stroji in razne barve so izpostavljene soncu, mrazu in dežju. Ogromna je škoda, ki jo pri tem trpijo poseamezniki, država in železnica. Ali ni človeka, ki bi posegel tukaj vmes?

Železnice v Cehoslovaški. V narodni skupščini cehoslovaške ljudovlade je predlagal minister za železnice, da začne država graditi 15 novih železnic. Stroški so preračunjeni na 864 milijonov kron. Cehoslovaška ima sedaj 3500 lokomotiv, 6350 vozov za prevažanje oseb in 60.000 tovornih železniških vozov. Zgraditi se nameravajo 1050 novih lokomotiv in 50 tisoč vagonov. Cehoslovaški železniški stroški so preračunjeni na 6 milijarde kron.

Papirna industrija v Cehoslovaški. S papirno industrijo se bavi v Cehoslovaški 234 tvornic, zaposlenih je v njih 26.000 delavcev. Pred vojsko jih je bilo samo 17.000. Dasi je je papirna industrija v Cehoslovaški znatno dvignila, še vendar ne more ugoditi vsem potrebam v republiki.

Podražanje surovin za klobuke. Vse surovine, ki pridejo v poštev v industriji klobukov, kalno volna, zajčja dlaka itd., so se zadnje dni niklo podražile. Ker uvažamo klobuke iz Cehoslovaške in Italije, bo vsled valutnih razmer tudi to vplivalo na podražanje blaga.

Trgovanje s poljsko republiko. Trgovske tvrdke, ki nameravajo sklepati kupčije s poljskimi trgovskimi tvrdkami, se naj predvsem povprašajo pri poljskih trgovskih zbornicah, je-li dotična tvrdka proto kolirana. Za izvoz blaga iz poljske republike veljajo posebni predpisi in si je treba preskrbeti pravočasno izvozno dovoljenje, ker bi kupec sicer imel sitnosti in škodo. Izvozna dovoljenja izdaja Državna komisija za uvoz in izvoz v Varšavi.

Trgovska zveza z Avstrijo. Naša država namerava postaviti trgovsko vez z Avstrijo na drugačno podlago kot so kompenzacijske pogodbe. Zato Centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom, podružnica in Ljubljani, ne sprejema sedaj več vplačil na račun kompenzacijske pogodbe 180-SHS z Avstrijo. Do preklica se sprejema denar le za zdravila, kemikalije, ogljikovo kislino in elektrotehnični material.

Premoga se proizvaja danes komaj krog 40 odstotkov tega, kar se je proizvajalo prej.

Za sadenje tobaka. Na shodu Kmetijske zveze v Spitaliču pri Konjicah se je zahtevalo, naj vlada vsaj za leto 1921 dovoli sadenje tobaka. Tudi hrvaški kmetje prihajajo s tako zahtevo. Letos še pri nas sadenje tobaka ni dovoljeno.

Pridelovanje tobaka.

Ivan Dolinšek.

Gotovo bi se bila naša država že davno zrušila pod težo onih kletvic, ki so jih v zadnjih letih izustili naši vsega pomilovanja vredni tobakarji, ko bi se bile te uresničile. Čeravno je sajenje tobaka zelo strogo prepovedano, bo vendar mogoče zanimalo naše tobakarje, kako se ta prideluje. Evo vam to v kratkih potezah:

Tobak spada med strupene rastline in vsebuje v sebi strup nikotin. Ta strup je ono omamlječe, kar se nahaja v dimu. Boljši tobak ima manj: 0,5—1%, slabši pa kar cele 3—4% nikotina v sebi.

Zahteva tople, solnčne lege in okrog 25 stop. C letne toplote. Zemlja se mu mora najskrbneje pripraviti; gnojiti se mu pa ne sme preveč, ker bi to slabo uplivalo na njegovo kakovost. Od umetnih gnojil pride v poštev samo 40% kalijevega sol, dušičnega gnojila pokvarijo njegov aroma (duh, vonj) preobčutno. Isto tako se ne sme gnojiti z kajnitom, ker bi mu ta kar naravnost škodoval (vsled klora, ki se v njem nahaja). Poslovni gnojil pa niti ne potrebuje, niti ne poplaja. Seme se seje v zgodnji pomladi v tople grede, ali kjer teh ni naravnost v lonce, ki se držijo na kakem toplem kraju, dokler ne izkalijo. Ko so dosegle tak velikost, da se jih zamore prijeti z dvema prstoma, pikiramo jih na prosto, kjer ostanejo do končnega sajenja. Ko se je tu razvilo šest listov, presadimo jih na stalno mesto 30—40 cm narazen. Poznejše negovanje je nekako isto, kakor pri koruzi: okopavanje, čim večkrat tem boljše, obipavanje, ko so dosegle primerno velikost. Cvet se pri tobaku navadno odščipuje, ker se s tem ublaži moč nikotina, le pri tobaku za pipo se pusti nekaj cvetov, da je močnejši. Na vsakem stebelu pa pustimo samo 8—12 listov; če pustimo več, gre to na račun kakovosti. Ko se pokažejo na listu rjave pege, treba ga je potrgati, to se vrši od spodaj navzgor. Najboljši so srednji listi. Liste se potem naniza na vrvice, palice ali na vrbove šibe in se jih da sušiti na podstrešje v senčnat kraj. Po krajih, kjer se mnogo pečajo s tobakom, imajo za to posebne sušilnice. Sušenje trpi kakih 6—8 tednov, nato se zvežejo listi v snopiče in se oddajo tovarni, da ga ona pripravi (fermentira). Tam se vsaka vrsta tobaka prideluje po posebnem načinu in se s tem doseže večja ali manjša finost. Vsa ta dela so izpeljiva samo v tovarni, kmetovalec tega ne zmora, zato si nikar ne domišljajte, da boste doma pridelali tobak, ki je enak tovarniškemu; to je stvar nemogočnosti. V malem se pusti tobak, da se izpoti, ker doseže s tem večje finost. Prisili se ga k potanju s trdnim pokladanjem. Ne sme se ga pa tudi pustiti predolgo, ker bi se znal pokvariti. Hrani se potem na kakem suhem prostoru.

Vse to zanimalo bi bolj albanskega, kot pa našega kmeta, vendar pa se zna v doglednem času tudi pri nas dovoliti sajenje tobaka, svedla pod finančno kontrolo, in takrat bodo nastopili zlati časi za naše tobakarje, ki danes tako poželjivo, v strahu božjem, opazujejo to zlahtno travico.

Pripomba uredništva: Doznali smo z Ljubljane, da je finančno ministrstvo dovolilo pod veljavnimi pogoji sajenje tobaka v Sloveniji, zlasti tudi v Prekmurju.

Dopisi.

Sf. Rupert v Slov. gor. Tukajšna Kmet. podružnica je imela 28. marca svoj občni zbor, na katerem je govoril v jedrnatih besedah g. strok. učitelj iz Maribora Priol. Vrčila se je volitev delegatov za občni zbor, v Ljubljano, pri volitvi so bili izvoljeni sledeči delegati: g. Franc Paulič, kaplan, Muršak Janez, Minih Janez in Fr. Vogrin, posestniki. Podružnica je novo ustanovljena in šteje danes 122 udov, kar je gotovo častno število. Močno pogrešamo kmet. zadruga za naš okraj. Merodajni činitelji, poprimite se dela, v združenju je moč.

Sv. Jakob v Slov. gor. V nedeljo po rani sveti maši je oznanil znani nam Znunderl, da bo imel z ljudmi pogovor o viničarskem vprašanju. Prišli so ga poslušati trije, ki pa danes najbrž ne vejo, kaj jim je razlagal. Mi se bomo že dovolj naučili o tem vprašanju na naših poučenih zborovanjih izobraževalnega društva in iz člankov v „Slov. Gospodarju“. Po veliki večini so naši posestniki vinogradov in zadnjih letih že tako precej zboljšali svojim viničarjem njihove dohodke in viničarji so tudi zadovoljni, ker vejo, da je skupno delo viničarja in vinogradnika neobhodno potrebno, ker vejo, da sta viničar in njegov gospodar ena družina, ki je ali skupaj srečna ali nesrečna. Nekaj žalostnih izjem pri naših kmetih pa bode menda tudi kmalu izginilo, ker bodo spoznali, da so viničarji za njih velikega pomena. Pouk v izobraževalnem društvu je pač veliko dosegel, da se bo premoštil prepad med viničarjem in njegovim gospodarjem na pravičen, krščanski način, brez sodelovanja socialnih demokratov, katerim je le na tem, da bi dobili pri naših viničarjih, ki so po večini vsi v Kmetijski zvezi, njihove glasove pri volitvah. Dobro smo se počeli, da bi bila socialna demokracija za viničarja in njegovega gospodarja grob pogube in gospodarskega propada. Ostanemo v Kmetijski zvezi, ker vemo, da bo po svojih močeh zahtevala in zastopala koristi tako kmeta kakor viničarja, tako malega kočarja, kakor kmetca ali dekle. Saj je k temu Kmetijska zveza primorana, ker je postavljena na krščanski podlagi. Zato se čudimo Znunderlu kot agentu samostojnih nemetov, kako si more on upati, priti k nam! Je sicer tudi viničarskega stanu, a je v službi stranke, ki pozna samo kakega „meta“, ki je že bolj grof in bogataš in liberalni advokat in bogati bagkir. Tudi pravi Znunderl in njegov list, da se za vero ne briga, zato tudi ne verujemo, da se bo brigal za krščansko pravičnost, za vse stanove, posebno viničarskega.

Sv. Anton v Slov. gor. Dragi mi g. urednik! Sovražim že od nekaj vse popolnoma zasebne in osebne reči, če se ne premelevajo v časnikih, ker ne dosežejo nikdar tistega, kar zahtevamo od naših časnikov. In naš ljubljani „Slov. Gospodar“, naš ponos, naj bi ne bil nikdar v službi osebnih prepričanj. In glej prijatelj, dopis od Sv. Antona v Slov. gor. z dne 25. marca ni nič drugega, kakor to, kar sovražim jaz, in ti in vsi, katerim je kaj na uspehu naših listov. Zato tudi nikakor ne trdim, da bi bil ti kriv, da je prišel ta dopis v list, namesto v koš, ker si postal žrtev zvijače. Dopisnik namreč dobro ve, da bi ti dopis sicer zavrgel, zato ga je politično pobarval s tem, da je se poslužil osebe g. dr. Goriškega. Jaz sem gotovo vse drugo, a ne politični prijatelj g. dr. Goriškega in ga tukaj dalje ne omenjam. Toda napad je bil namenjen v prvi vrsti proti drugi osebi, katere je vsled svojega vzornega življenja in vsled svoje požrtvovalnosti za versko in narodno stvar, katere je posebno v pretečenih časih težkih bojev z nemškutarji, v časih, ko smo orali ledino na izobraževalnem polju, ko smo z največjimi težavami ustanavljali različne izobraževalne odseke za mlado in staro, ko smo veliki večini Antonjevcansov nudili z največjimi napori in požrtvovalnostjo marsikaj lepega, koristnega in zabavnega, bila nam v veliko oporo in pomoč. Nisem žalobog v nobenem stiku več z ljudmi od sv. Antona in le čisto slučajno sem zvedel, kdo je mišljen v dotičnem dopisu, a vendar z najmirnejšo vestjo lahko rečem, z dotičnim dopisom se je delala krivica oni Mar. družbenici, ker se je njena zadeva z g. kaplanom spravila po časniku v široko javnost. Naj nam g. dopisnik od Sv. Antona poročajo o delovanju Dekliške in Mladiške zveze, o potrebnih podružnih shodih, o izobraževalnih prireditvah, kar vse je tako bujno cvetelo pri Sv. Antonu celo tedaj, ko nam je avstrijski žandar stal z bajonetom pri vratih.

Sv. Andraž v Slov. gor. Tudi k nam je že prišel evangelij samostojnežev. Posebno vneto ga oznanuje naš gostilničar Rola, ki spravlja „Kmetijski list“ med ljudi. zraven pa zabavlja čez Cerkev in duhovščino. Sliši se tudi, da misli g. Rudolf pozvati na pomoč radenskega Zemljiča in Nemca, ki imata baje že velike zasluge v oznanjevanju samostojnega evangelija. Gg. Zemljič in Nemeč, ako res mislita priti tu k nam, oskrbita si dobre pcpplate, da jo bosta lahko hitro odkurila. Vse krščansko misleče ljudi pa opozarjamo, da ljudem samostojne vrste ne verujejo nič!

Smartin na Pohorju. Zdrjni shod naše Slovenske Kmetijske zveze v Šoli je izvršeno naše prav dobro obiskan je pokazal, da je vendar le velika večina naše fare v krščanski stranki. Izredno smo pa hvaležni gospodu govorniku Vladimirju Pušenjaku, temu požrtvovalnemu delavcu za korist našega slovenskega ljudstva, ki nam je tako poljudno in razumljivo razložil vzroke današnje draginje in dal naj-

boljši pripomoček: Združimo se v gospodarski združenje. Pokazal je se potem današnje stranke v pravi luči. Znanprej se bomo se bolj znali otresati raznih krivih prerokov in samostojnih sleparjev ter jim pokazali hrbet in vrata, če nas bodo še nadalje nadlegovali. Smartinčani hočemo biti v stranki, ki je krščanska in narodna ter kmetom resnična prijateljica in dolgo let že dobrotnica in to je samo naša Slov. Kmetijska zveza.

Sv. Jernej pri Ločah. Na praznik sv. Jožefa je bil v tukajšnji šoli shod samostojnežev vulgo Stajerčijancev in socialdemokratov. Najel je shod socialdemokrat Vincenc Sovič kovačev. To je tisti kovačev Cena, ki je na shod naše Kmetijske zveze prignal vse, kar pri hiši leze in gre in še par drugih razgrajčev, da bi shod motil in kakor se je pozneje izvedelo, govornika po znani socialdemokratski maniri napadel in pretepel. Takratnemu govorniku Kmetijske zveze se bo gotovo v spominu moč silno pametnih opazk, ki je stal blizu vrat in je bil imenovan učenj Cena. Shodu je predsedoval samostojni Stajerčijanec Vincenc Strmšek iz Ličnice. Poslušati je prišlo nekaj znanih nemškutarjev in par naših, ki so šli iz radovednosti, da bi slišali kako Cena pridiga. Toda ta sploh ni prišel do besede. Govorila sta trgovca Petrovič iz Polskave in feldvebl Kirbiš iz Hotinje vasi pri Slivnici. Torej dva priznana, priljubljena govornika namreč pri Stajerčijancih, odelih v plašč Samostojne. Cedila sta se vernosti in pobožnosti, povdarjala potrebo duhovnikov, poleg pa udirjala po njih, zakaj da se v politiko vtičejo, zakaj hočejo imeti oblast čez druge in segajo celo po „Luisirski“ časti, kakor dr. Korošec. Ostanjejo naj v cerkvi, politiko pa naj pustijo drugim, namreč samostojnim in socialdemokratom, kateri bi — to je seveda zamotkal — tako nemoteno in lažje po svojih poslancih in ministrih kovali proticerkvene postave, vrgli varovnik in križ iz šole in upeljali vseobčno podivjanost. Ko bodo, je govornik rekel, samostojni in socialdemokrati prišli do vlade — da so jo, še do nedavno imeli in ga imenitno zavozili glede denarja in v marsičem drugem, tega seveda tem svojim gimptom ni povedal, — takrat bodo zlati časi, pečeni golobi bodo sami v usta leteli in mleko in med se bosta po Jugoslaviji cedila. Ko je govornik omenil, da bi še marsikaj rad povedal, pa se mudi na vlak, so si navzoči pristajali Kmetijske zveze pri sebi misliti, vr... te nesi. Sovičevci pa so se solzili, ker bi bili še radi se kaj o „farjih“ slišati. No toliko časa pa je še vseeno bilo, da so sestavili krajevni odbor, ali Samostojne, ali Socialistične stranke, tega vam pa pri vsej dobi: volji niti jaz, nih kdo izvoljenih ve povedati. V odbor so volili celo ljudi, ki niso njihovega prepričanja in proti njih volji. Pohvalno moram omeniti tukajšnjega krečmarja Zajčnika, kterega so na vse pretege snubili in silili, da stopi v odbor, a je po uduho odločno odbil, češ raje nič, kakor v Sovičevi stranki. Predsednik je seveda postal Cena Sovič, kot najpametnejši med St. Jernejčani. Keso so izročili najzanesljivejšemu, kar jih je bilo na shodu, namreč Pirš Cirilu, šibar je Vincenc Strmšek. V odboru so še Hajdnik Franc, Burkelo, Košutnik, Anton Ratej, Catec in še par drugih, ki se držijo Sovičevega fraka. A vključ tej novi Sovičevi stranki je in ostane St. Jernej v taboru krščanske Kmetijske zveze. Vsi boljši in uglednejši močje in žene so nje udje in bodo tudi pri volitvah občinskih in državnoborskih volili le krščanske poslance, ki bodo branili vero in ljudstvo zoper brezverske samostojne in socialdemokratske poizkuse ter Jugoslavijo uredili na krščanski podlagi in jo storili srečno.

Sesterže pri Majšpergu. Na velikonočni ponedeljek, dne 5. aprila, se je vršil v Sesterzah pri Križancu shod socialdemokratske stranke. Kot govornika sta nastopila nek železničar Čeh in pragerski pek Oprauš. Udirjala sta čez duhovne in klerikale, češ, te moramo pregnati, potem bomo imeli nebesa že na zemlji. Od orožnikov je pravil, da ne smejo vklepati človeka, to je barbarstvo. Za to neslanost je žel pohvalo od znanega pristajaša z Medvec. Nato se je pa oglašil znani nam Luka, a povedal nam ni kaj prav pametnega. Ustanovili so tudi podružnico socialdemokratske stranke. No dobro, da ste se pokazali, kakšni da ste, bomo še večkrat kaj poročali, da izve javnost, kaj da ima pričakovati od takih ljudi. Torej le bolj mirno, da se drugič preveč ne razburjate.

Galičija pri Celju. Pri nas se je vršil shod Samostojne. Začetek je bil napovedan na 3. uro, a govornik se je pripeljal še le po 4. uri. Zbralo se je dokaj občinstva, naših in samostojnih. Naši so mirno čakali na shod, samostojni pa pridno zalivali vedno žejna grla in se navduševali za pretep, saj so samostojni fantje že pred več dnevi razglasili, da bodo naše natepli. Ker pa sta dva orožnika iz Dobrene skrbela za red, „železni“ junaki niso mogli pokazati svojih samostojnih „kreposti“. Drolenig je dolgo govoril. Glavna vsebina njegovega govora je bilo zabavljanje čez celi svet in sedanjo vlado. Hudo je udarjal po doktorjih, še hujske po klerikalcih, ko pa se je lotil tudi dr. Korošec in ga hotel smešiti, tedaj je glasno zavrselo med našimi, in govornik je slišal take, da je spoznal, da ni varno dražiti ljudstva. Začel se je loviti za besede in dolgočasil poslušalce, da smo komaj dočakali konec njegovih besedi. Nato se ozlasi od naše strani župan Krajnc za besedo, a komaj so samostojni rogovileži slišali prve besede, so zagnali tak kritik in vrišč, da ni bilo mogoče več nikogar razumeti. Samostojni resnice niso marali poslušati. Ta shod nam je odpril oči, in spoznali smo, kdo so nasprotniki kmeta in njegovih teženj.

Galičija. Shod Kmetijske zveze v Galičiji, na katerem je govoril g. Zebot, je izborni uspel: vršil se je mirno in dostojno. Navzoči general galiških samo-

stojnih Jož. Nareks in njegov štab: Veber (Počan), Vipave se vidljub prijaznemu povabilu naše stranke ni upal pokazati javno z uma svitlim mečem; korajžno je odkuril, ko bi moral govoriti! Popoldne istega dne je bil shod Samostojne pri gostilničarju J. Speglju (Matjažu), na katerem je govoril Drolenig. Kmetijski list laže, da je bila 600 zvestih pristajev; a v resnici je bilo komaj kakih 70 ljudi, tridesetina naših, potem general Nareks in njegov adjutant Veber Al., Vipave. Fantje rogovileži iz Zavrha in Zelezna, ki so našim že več dni pred shodom pretili s tepežem, ter na shodu stražili Droleniga, so sami izjavili, da so rdečkarji, socialisti. Hudo se je rapendila tudi tukajšnja učiteljica Klemenčič, staro znana liberalka, ko ljudje niso hoteli verjeti samostojnim naukom. Shod se je klaverno obnesel, dobiček je imel samo krečmar ki je samostojne pod streho vzel in točil pijačo samostojnim junakom. Naše dobro ljudstvo pa je ta dan jasno spoznalo, da je Samostojna zbirališče nekdanjih nemškutarjev, Stajerčijancev, liberalnih učiteljev in gostilničarjev!

Dobrna. Kako so samostojni verni in pravični! Gluhonemi farovski Lalek je nosil na velikonočno nedeljo po vasi listek, napisan od roke tajnika Samostojne, hotelirja Kamenska, s to-le vsebino: „Občina in g. župnik naj zbirko naredita za uboge. Če za papeža ljudje dajejo, bodo pač tudi za občinske uboge!“ Isti dan je bil ta Lalek od občine čisto na novo obleden; isto dan popoldne je bilo v cerkvi veliko darovanje za uboge, preje petkrat vernikom naznanjeno. Pa to je našim samostojnežem vseeno. Glavno je, da se agitira zoper Kmetijsko zvezo in če drugače ne gre, se uporabi za to tudi natolcevanje, udarec po papežu in nazadnje še farovski Lalek.

Rečica ob Savinji. Tukajšnja učiteljica Matek hoče na vsak način postati slavna. Te slave ji prav gotovo ne bo prineslo njeno delovanje v šoli, katero je nam Rečičanom dobro znano, zato se je vrgla na politiko in na gonjo zoper „Slov. Gospodarja“. Začela je zbirati krog sebe gotove elemente, s pomočjo katerih hoče zasejati prepričanje in sovraštvo med prej mirne in složne Rečičane, poleg tega pa pošilja svoje — šolske naloge o katoliško mislečih Rečičanih v razne liberalne in socialistične liste. Kajpada so plitvi in puhli duševni izdelki te politikujoče učiteljice, katere pomagata kovati naš politično velemni poštar, o kojem se hočemo izpregovoriti. Gospodični pa za danes kličemo samo to: Če ste pozabili, kaj je dolžna revica tistim, ki so se je usmili in jo pobrali, ko so se je rovsod dolgo vrsto let branili, naj vsaj ne pozabi, kaj mora učiteljica biti prva skrb: šola! Vzemite torej rajši v roke šolske knjige, skrbite, da ne bo šolska mladina trpela škode zaradi vas, sicer bomo mi vzeli metlo v roke in pometli z vami. — Več zavednih Rečičanov.

Pameče. Iz naših Pameč se sliši malo kaj, pa vendar se živimo staro in mirno življenje. Županuje nam še vedno dobri, včasih malo strogi oče Herman. Župan je že blizu 40 let. Z novim g. župnikom smo tudi prav zadovoljni. Dobili smo tudi ljubeznivega gospoda in gospo učiteljico, ki se neumorno trudita za našo mladino, za kar smo jim iz srca hvaležni. Ker sta oba občinska svetovalca z odborniki in župan vsi na dobrem krščanskem stališču, vlada med občino cerkvi in šolo prav lepo soglasje, kar je velika sreča za celo okolico. Samostojnežev pri nas ne poznamo. Tudi rdečkarjskega in boljševiskega duha ni med nami.

Pišec. Pri nas je umrl v Pavlavasi posestnik Ivan Teodorovič. Stevilni udeleženci pri pogrebu so pričali, kako so ga ljubili, šolska mladina pod vodstvom p. n. učiteljstva se je pa izkazala na tem zadnjem potu hvaležna skrbnemu načelniku krajnega šolskega sveta. Rajni je bil dober katoličan, pa tudi umen gospodar, ki si je znal iz revnih razmer in po mnogih nesrečah z delom svojih rok prigrisposodariti lepo premoženje. Rajni Ivan je tudi eden od tistih že redkih mož, ki se je držal trdno svojih načel, načel naše Slovenske Kmetijske zveze, ki se ni dal niti za trenotek omajati v svojem prepričanju niti takrat ne, ko je s tako silo prihrula nad pišečko župnijo tista jesenska samostojna burja, pred katero je kapituliralo toliko najboljših mož. Rajni je bil prepričan, da našega kmeta ne more osrečiti stranka, ki ruje proti duhovništvu, ki le razdvaja kmete in jih nasičuje s samimi obljubami, kakor Samostojna kmetijska stranka, ampak le trdno katoliško prepričanje, vestno delo lastnih rok in dosledna resna politika naše Slovenske Kmetijske zveze. Slava njegovemu spominu! Dal ljubi Bog, da bi se našlo mnogo takih vrlih krščanskih mož, ki bi delovali v smislu rajnega našega Ivana!

Videm pri Krškem. Tudi pri nas namerava Samostojna kmetijska stranka ustanoviti svoj krajevni odbor. V ta namen bobnajo in nabijajo plakate sedaj že v tretjič. Agitacija je pa prevzel generalni štab tukajšnjih liberalcev in Stajerčijancev. Res, barva in kraj, v katerem so bili naši liberalci, ali kakor so se sami imenovali: napredna stranka, je bila že tako preobložena in namazana z liberalno mastjo, da jim je vočigled občinskih volitev zlezlo srce in ves njih pogum v hlače. Ker njim na ta način, namreč s srcom in pogumom v hlačah, nikakor ni kazalo, da bi stopili s svojo kandidatno listo na dan, so se preoblekli v obleko, katero je skrojil znani kmet Mermolja s svojim pobočnikom Urekom. Na ta način upajo pa priti v občinski odbor, ali še celo na županski stolec, po katerem se tem kmetom, kakor upokojeni orožnik in bivši občinski, a sedaj privatni pisar Lojze in še drugim enakim kmetom tako močno cedijo sline. Gospod Lojze ima pa še posebno slast, da bi užival čast videmskega gerenta, ter se bi pomaknil po končanem občinskih volitvah za eno stopnjo višje, namreč na

županski stolec. Ali povemo vam, gospod Lojze: dasiravno ste se preoblekli v obleko Samostojne kmet. stranke, mi poznamo vas in vaša dejanja. Kot olikan človek poznate gotovo stari pregovor: Slabo se s slabim družji. Kar se pa tiče vaših sline, katere cedite, da bi dosegli čast gerenta, pa vam povemo, da se vam bodo izcedile vse prej, nego postanete vi gerent, pa če bi vas zalagali vsi Stajerčijanci in ostali vaši bratje. Tudi topla priporočana revizija občinskih računov se lahko izvrši vsak čas na vašo željo ali na vaše stroške. K sklepu pa vas še opominimo na pregovor: Kdor visoko leta, nizko pade!

Celje. Pribodnji fantovski večer celjskega Orla je v torek, dne 20. t. m., ob 8. uri zvečer v hotelu „Pri belem volu.“ Brat Mirnik bo nadaljeval svoj zanimiv govor o Rusiji. Govoril bo o drugi revoluciji. Brat Majcen bo odgovoril na vprašanje: Kako naj delamo z uspehom med fanti za Orla? Zelo važno bo predavanje: Gospodarske razmere v naši državi. — Ker so ti fantovski večeri izobraževalno-nadaljevalna šola za mladino, vabimo vse fante iz vseh vasi k temu sestanku. Ne surovost, razgrajanje in popivanje, ampak izobrazba, pošteno veselje, čisto življenje bodi tvoj vzor, celjska mladina! Bog živi!

Razgled po svetu.

Belo Kuga so nameravali zastrupiti. Dne 5. t. m. je oddal mlad mož, po zunanosti sodeč, Madžar, v zdravilišču Steinhof, kjer so internirani Bela Kun in njegovi tovariši, velik zavoj s sladšćicami. Vsi se jedli te sladšćice ter jih dali tudi soprogram internirancev, ki so se mudile pri njih na obisku. Kmalu nato so se pri vseh pojavili znaki zastrupljenja z atreptinom, ki je bil pomešan med moko. Polcija je izsledila Madžara, ki je prinesel omenjene sladšćice, ter tudi dva njegova spremljevalca. Vse tri so izročili kazenskemu sodišču. Zdravstveno stanje madžarskih internirancev in njihovih soprogram ni opasno.

Anglež ustrelil največjega krokodila. Angleški listi poročajo, da je pred tedni ustrelil Anglež Bootson na obali gornjega Nila velikanskega krokodila, ki je bil 4 m. dolg. Listi dostavljajo, da je bila ustreljena žival največja te vrste. Krokodilovo meso so domačini — zamorci takoj pojedli.

Prireditve.

Sv. Barbara v Halozah. Krščansko izobraževalno društvo pri Sv. Barbari v Halozah priredi nedeljo, dne 25. aprila, popoldne po večericaah v gostilni Reicher igro „Letovišče“ s petjem.

Sostanj. V nedeljo, dne 18. aprila, popoldne po večericaah, priredi v hotelu Union Katoliško izobraževalno društvo fantovsko igro v petih dejanjih: „Mlini pod zemljo, ali: Zadnje ure poganstva v Rimu.“ Pridite gledat!

Ladkovavas pri Sv. Pavlu pri Preboldu. Prostovoljno gasilno društvo Ladkovavas sklicuje za nedeljo, dne 18. aprila, ob treh popoldne svoj redni občni zbor v prostorih načelnika g. Cilenskega v Ladkovavasi pri Sv. Pavlu pri Preboldu. — Načelnstvo.

Občni zbori hranilnic in posojilnic.

Hoče. Kmetijska hranilnica in posojilnica v Hočah ima dne 25. aprila 1920, ob pol 9. uri popoldne v prostorih g. Novaka svoj 10. redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. — Ako bi ne bil ta občni zbor sklepčen, se vrši ob 9. uri na istem prostoru drug občni zbor, ki bo sklepal ne glede na število udeležencev. K občni udeležbi vabi — odbor. 362

Fram. Vabilo k 28. rednemu letnemu občnemu zboru Posojilnice v Framu, r. z. z n. z., kateri se vrši dne 22. aprila 1920, ob 4. uri popoldne, v posojilniški pisarni s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila načelnstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1919. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Volitev načelnstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. — Ravnateljstvo. 364

Ziče. Hranilnica in posojilnica v Zičah, r. z. z n. z., ima svoj redni občni zbor dne 2. maja t. l., ob treh popoldne v društveni sobi s sledečim vspešnim redom: 1. Citanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Citanje zadnjih dveh revizijskih poročil. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1919. 4. Volitev načelnstva in nadzorstva. 5. Prememba pravil. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bi bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov. 365